

**HAMMERFEST
KOMMUNE**

SEKTORPLAN HELSE OG OMSORG

- i Hammerfest kommune 2018 - 2022

Forord – for å vite hvordan må vi vite hvorfor

Sektorplanen for helse og omsorg i Hammerfest kommune skal være et framtidsrettet verktøy for utvikling av helse og omsorgstjenestene.

Helse og omsorgstjenestene i tar i dag en større del av kommunens samlede samfunnsoppdrag. Kommunene utfører mer av det samlede helse- og omsorgsarbeidet i Norge. Tjenesteområdene er omfattende og kontinuerlig endring. Hensikten med denne planen er at Hammerfest kommune skal kunne planlegge, organisere og gjennomføre de endringene som er viktig for å utvikle tjenesteområdene innenfor sektoren for helse og omsorg.

Helse- og omsorgsplanen skal være et viktig styringsverktøy for sektoren, hvor kvaliteten på tjenestene til innbyggerne i Hammerfest står sentralt. Kvaliteten på tjenestene vil være helt avhengig av samhandling mellom tjenesteområdene og at man faktisk lykkes med å utvikle sømløse tjenester. Gjennom planen settes fokus på helhetlig styring og økt lederkompetanse, slik at kommunen styrker egne styringsverktøy og tydeliggjør mål og strategier for tjenesteområdene i sektoren.

Planen bygger på i kommuneplanens samfunnsdel (2015-2027), og mens den bidrar til å tydeliggjøre kommunens muligheter og utfordringer, samt synliggjør hvordan vi best mulig kan utvikle samfunnet de kommende årene, legger denne sektorplanen til rette for hvordan vi best mulig skal utnytte sektorens ressurser og hvordan vi organiserer ressursene til det beste for innbyggerne. Altså en helhetlig tenkning av sektorens ressurser. Videre vil planen kunne bidra til at sektoren oppfyller lovkrav, og den skal gi de folkevalgte i kommunen oversikt på tjenesteområder som de har ansvar for og som de skal prioritere ressurser til.

Sektorplanen tar også inn i seg kommunesammenslåingen mellom Hammerfest og Kvalsund. Kommunene er godt i gang med arbeidet med å bygge den nye kommunen, og sammenslåingen trår i kraft fra 1. januar 2020. Å bruke prosjektperioden til å samkjøre de to kommunene, vil effektivisere sammenslåingsprosjektet og bidra til at den nye kommunen er bedre rustet fra å ta fatt på jobben fra dag en!

Planen baserer seg på opplysninger i kommuneplanens styringsverktøy som gir kunnskap om befolkningens helsetilstand (samfunnsdel, planstrategi, handlingsdel) og analyser av pleie og omsorgstjenestene samt føringer og krav fra overordnede myndigheter. Noe av bakgrunns materialet er lagt i denne planen – dette for å bidra til gi det nødvendige grunnlaget for hva prioriteringene baserer seg på.

Sektorplanen for helse og omsorg er et produkt av et omfattende arbeid, hvor det er lagt vekt på bred involvering. Folkevalgte og representanter fra brukergruppene har vært involvert, mens verneombud, tillitsvalgte, ledere og fagansvarlige for de ulike tjenesteområdene har arbeidet med innholdet i planen. Dette skaper forutsigbarhet for innholdet og bidrar til forankring og sikrer at sektoren har en veiviser å jobbe etter de nærmeste årene. Til å bistå i dette arbeidet, har seniorrådgiver Ingrid Astad i KS-Konsulent as vært engasjert.

Innholdsfortegnelse

<u>Forord – for å vite hvordan må vi vite hvorfor</u>	2
<u>1 Målsetningen med planen for sektor helse og omsorg</u>	4
<u>2 Sektor helse og omsorg – dagens organisering</u>	5
<u>3 Befolkningsutviklingen</u>	6
<u>4 Felles prioriteringer i sektor helse og omsorg</u>	7
<u>4.1 Sammen med bruker, pasient og pårørende</u>	7
<u>4.2 En faglig sterk helse og omsorgstjeneste</u>	9
<u>4.3 Moderne lokaler og boformer</u>	13
<u>4.4 Den nye hjemmetjenesten</u>	14
<u>4.5 Fornyelse og innovasjon</u>	19
<u>VEDLEGG 1: Bakgrunnsmateriale fra kommuneplanens samfunnsdel – helse og omsorg</u>	21
<u>VEDLEGG 2 Organisasjonskartet (i større format)</u>	22
<u>VEDLEGG 3 Omsorgstrappa (i større format)</u>	23
<u>VEDLEGG 4 Tjenesteområdenes beskrivelse av tjenestene i sektor helse og omsorg</u>	23
<u>VEDLEGG 5 Beskrivelse av helse og omsorgstjenestene i Kvalsund</u>	27

1 Målsetningen med planen for sektor helse og omsorg

En helhetlig helse- og omsorgsplan omfatter alle tjenesteområdene som plassert inn under kommunalsjefområdet helse og omsorg i Hammerfest kommune. Planen synliggjør felles mål og prioriteringer for helse- og omsorgstjenestene i kommunen. Intensjonen med planen er at den vil legge grunnlaget for en helhetlig styring og ledelse av sektoren, og være et godt verktøy for både politisk og administrativ nivå. Planen skal bidra til å tydeliggjøre sammenhenger mellom kommunens overordnede styringsinformasjon – mål og strategier, til den reelle utviklingen av og driften av tjenesteområdene i helse- og omsorgssektoren. Altså er dette en overordnet plan for sektoren, og ikke en plan for å konkretisere de enkelte tjenesteområdene – det er virksomhetsplanene som skal sørge for det.

Sammen for Hammerfest!

Visjonen *Sammen for Hammerfest* er lokalsamfunnets felles drivkraft til å skape et godt samfunn for alle i kommunen. Hammerfest er en kommune i vekst. Det er særlig petroleumsvirksomheten som danner grunnlag for denne veksten. Verdiane *lagånd – stolt – åpen – ha trua* er tenkt å bidra til god atferd mot felles mål i kommunesamfunnet.

Kommunens styringsverktøy skal være helhetlig og gjennomgående, der mål og strategier som er lagt i kommuneplanen følges opp i sektor helse og omsorg og videre ut på hvert tjenesteområde.

Tjenesteområdene innenfor helse- og omsorgssektoren er vesentlige bidragsytere til at kommunen skal nå sine satsingsområder i kommuneplanens samfunnsdel. En målsetning i samfunnsdelen står som følger: *Alle innbyggere opplever trygghet, mestrer hverdagen, og har flere aktive leveår med god helse.* Denne målsetningen forteller oss, ut fra samfunnsperspektivet, om 'hvorfor' de kommunale tjenestene finnes og at de har et oppdrag å utføre.

Vedlegg 1: Her beskrives bakgrunnsmateriale fra kommuneplanens samfunnsdel; befolkningsutvikling og overordnede målsetninger – som har betydning for sektorplanen.

Sammen skaper vi det gode liv i Hammerfest

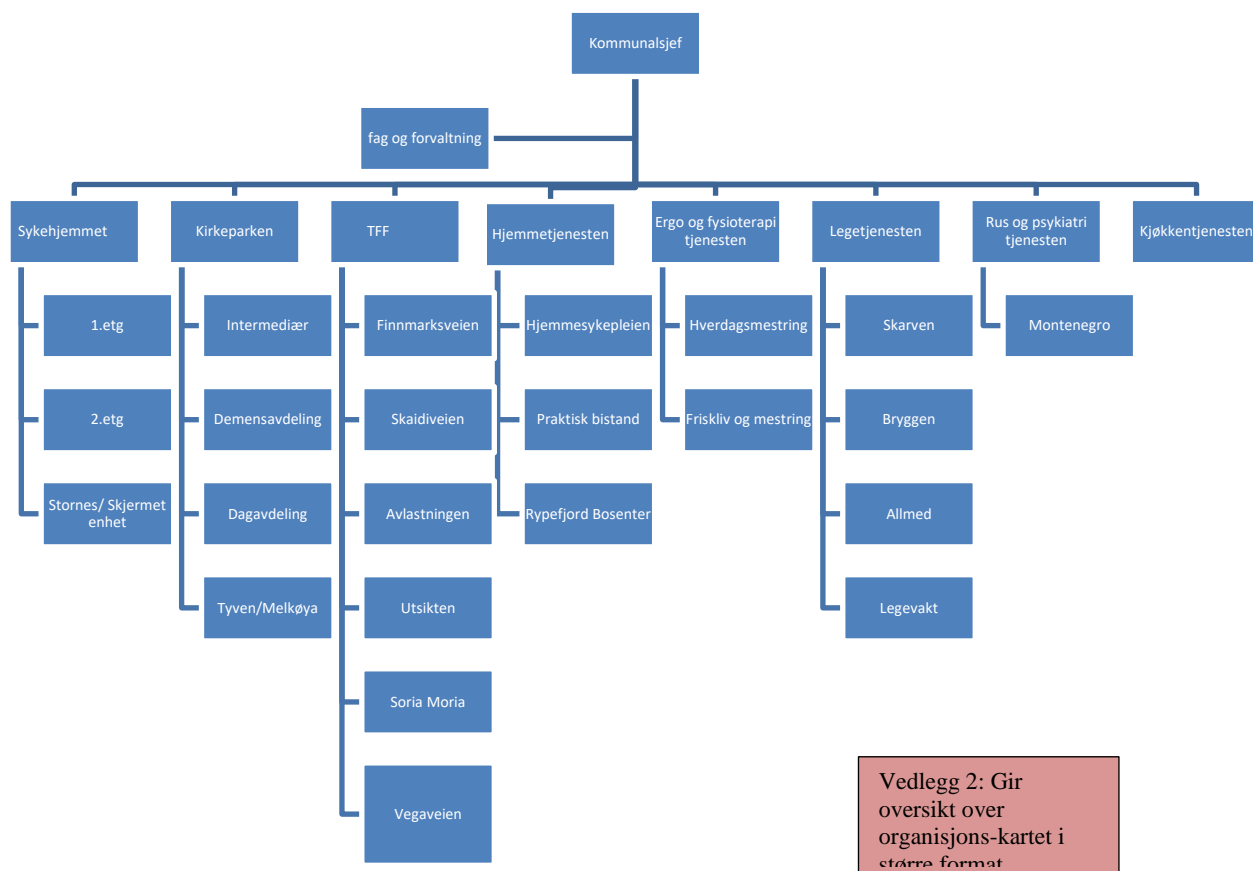
Sammen forener vi morgendagens kompetanse

Sammen skaper vi vekst og verdier i hammerfestsamfunnet

Sammen tar vi ansvar for en bærekraftig utvikling

Sammen skaper vi gode tjenester og et levende demokrati

2 Sektor helse og omsorg – dagens organisering

I Hammerfest kommune ledes sektoren for helse og omsorg av kommunalsjefen. Sektoren er organisert i 8 virksomhetsområder som rapporterer til kommunalsjefen: Sykehjemmet, Kirkeparken, Tjenesten for funksjonshemmede, Hjemmetjenesten, Ergo og fysioterapitjenesten, Legetjenesten, Rus og psykiaritjenesten og Kjøkkentjenesten.

I fag og forvaltningsenheten er stab og støttestruktur organisert.

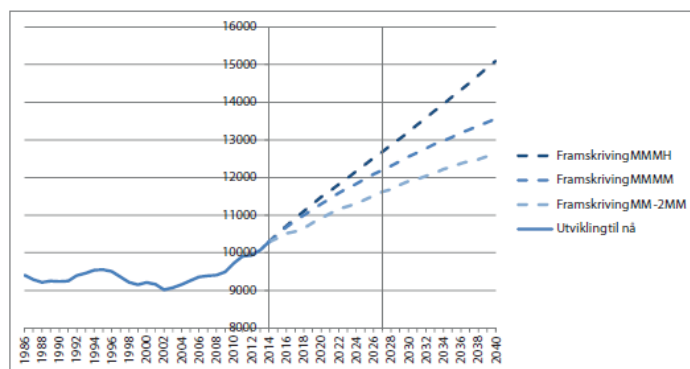
Tjenesteområdene innenfor helse og omsorg ledes av avdelingsledere med budsjett og personalansvar for sine tjenesteområder. Avdelingslederne rapporterer til sin virksomhetsleder. Tjenester som tilbys er Ergo- og fysioterapitjenesten, Rus- og psykiaritjenesten, Hjemmesykepleie, Praktisk bistand i hjemmet, BPA, PA, Omsorgslønn, Støttekontakt, Treningskompis, miljøarbeid, opplæring i hjem, Avlastningstilbud 0-18 år, matombringning, Legetjenester, Avlastning i hjem eldre og yngre, avlastning i institusjon, Korttidsopphold, Rehabiliteringsopphold, Etterbehandlingsplasser, Lindrende plasser, Langtidsplasser, Hverdagsmestring, Trygghetsalarm, Lærings- og mestringstilbud samt Frisklivssentral.

Kommuneoverlegen rapporterer direkte til rådmannen. Samhandlingen mellom sektor helse og omsorg og kommuneoverlegen, er avgjørende for kvaliteten på tjenestene i Hammerfest.

3 Befolkningsutviklingen

En vesentlig forutsetning for strategisk planlegging av helse- og omsorgstjenestene, er å bruke befolkningsutviklingen i kommunen som grunnlag for planleggingen. Dette er viktig både for å til enhver tid ha oversikt over størrelse på brukergrupper og beregne kapasiteten på tjenester til brukerne, men ikke minst ha oversikt over kommunens forventede inntekter og vite hvilken tilgang man gjennom befolkningsutviklingen kan ha til å rekruttere nødvendig arbeidskraft.

Pr 1. januar 2016 er folketallet i kommunen på 10 455 personer. Kommunen fikk utarbeidet en analyse for framskriving av befolkningstall for inneværende kommuneplanperiode (Norut Alta, rapport 2014:9), og denne framskrivingen er også lagt til grunn i denne sektorplanen.

Figuren er hentet fra kommuneplanens samfunnsdel (side 8) og viser folketallsutvikling for perioden 1986-2014, og befolkningsframskriving 2014-27-40 i tre framskrivings-alternativer. Det valgte hovedalternativ er mmmm, noe som for planperioden gir en forventet vekst i folketallet på 18,6 % (10 287 i 2014, 12 197 i 2027).

	0-5 år	6-15 år	16-19 år	20-69 år	70-79 år	80-89 år	90+ år
Nå:	807	1189	505	6857	582	296	51
2027:	865	1358	579	7987	937	410	61
Endring	58	169	74	1130	355	114	10

Tabellen viser den forventede utviklingen innenfor de ulike aldersgruppene i planperioden.

Ut fra dette er følgende opplysninger viktige i den strategiske planleggingen av helse og omsorgstjenestene:

- Det er forventet økning i antall personer i alle aldersgruppene
- Vil gi økt press på alle tjenesteområdene innenfor helse og omsorgssektoren.
- Høy økning i aldersgruppen 70-79 år. Hverdagsmestring og rehabilitering vil bli viktig for å motvirke risikoen for økning i behovet for omfattende pleietjenester i framtiden.
- Flat utvikling i antall eldre over 80+ fram mot 2024 og etter deretter en økning fram til 2027. Det kan medføre et økt behov for pleie- og omsorgstjenester.
- Tidsrommet kommunen har de nærmeste årene, må benyttes til å tilpasse pleie- og omsorgstjenestene til de framtidige behovene.

- Kommunen trenger en strategi for å avklare forventninger med innbyggerne og brukerne om nivået på tjenestene.
- Forutsatt dagens inntektssystem, må Hammerfest kommune belage seg på en reduksjon i rammeoverføringene fra staten for aldersgruppen 80+. Dette begrunnes i at andelen eldre i Norge vokser, mens andelen eldre innbyggere ser ut til å gå ned i Hammerfest.

4 Felles prioriteringer i sektor helse og omsorg

Denne overordnede planen for sektor helse og omsorg synliggjør felles mål og prioriteringer for de tjenesteområdene sektoren omfatter. Et viktig moment i den utviklingen av helse og omsorgstjenestene er å sikre nyskaping og utvikling *av nye og forbedrede løsninger i omsorgssektoren. Forenkling, fornyelse og forbedring av offentlig sektor* er forventninger og hovedsatsingsområder som regjeringen har tydeliggjort gjennom Regjeringens plan for omsorgsfeltet 2015-2020; OMSORG 2020.

I verdighetsgarantiens forskrift er formålet å sikre at eldreomsorgen tilrettelegges på en slik måte at dette bidrar til en verdig, trygg og meningsfull alderdom. (Hjemlet i LOV-2011-06-24-30§3-1, LOV 2011-06-24-30 § 3-2.)

I folkehelseplanen fra 2017 – 2020 beskrives behovet for økt fokus for systematisk folkehelsearbeid i kommunene etter innføringen av Samhandlingsreformen. Samtidig krever den nye folkehelseloven at kommunene styrker folkehelsen og utjevner sosiale forskjeller. Hammerfest kommune har valgt både å ha en egen folkehelseplan, samtidig som folkehelse skal integreres i alle planer.

Samfunnet står overfor store utfordringer i Helse og omsorg. En høyere forventet levealder, større andel eldre, endringer i sykdomsbildet, og nye bruker grupper stiller større krav og forventninger til kommunen. Dette gir også nye muligheter til å utvikle samarbeid mellom offentlig og frivillig sektor.

(Nasjonal strategi for frivillig arbeid på helse- og omsorgsfeltet 2015-2020)

Satsingsområdene i planen er prioritert ut fra statlige forventninger, lover og forskrifter, samt lokale vedtak og retningsvalg:

- Sammen med bruker, pasient og pårørende
- En faglig sterk helse og omsorgstjeneste
- Moderne lokaler og boformer
- Den nye hjemmetjenesten
- Fornyelse og innovasjon

4.1 Sammen med bruker, pasient og pårørende

Sammen utvikler vi tjenestene

Helse og omsorgstjenestene skal utvikles sammen med brukere, pasienter og pårørende. Målet er at hver enkelt tjenestemottaker får ivaretatt grunnleggende behov, føle trygghet og får mulighet til et aktivt og godt liv. Pårørende skal få tilbud om avlastning, støtte og faglig veiledning. Kommunen skal

legge til rette slik at alle får mulighet til å medvirke i eget liv og til de tjenester som skal gis. Informasjon og veiledning skal tilpasses den enkeltes behov. Det er et mål at alle virksomheter skal velge pårørende, brukerrepresentanter og opprette brukerutvalg.

Det systematiske bruker og pårørendearbeidet skal være med på å kvalitetssikre de tjenestene som gis både på individ og plan nivå. Det skal startes opp pårørendeskoler for å gi kunnskap og veiledning om demens.

Brukers kompetanse om seg selv og tjenestene – brukers oppfatning av egen situasjon, behov, begrensninger, muligheter og ønsker er unik og kan bare komme fra brukeren selv, og eventuelt med hjelp fra pårørende og/eller ansatte. Brukerne kan ha kunnskap om kommunens tjenester gjennom å ha vært bruker av tjenestene – dette kan gi nyttig informasjon til kommunen som tjenesteyter.

Tjenesteutøvers faglige og sosiale kompetanse er avgjørende for at brukers behov møtes med så riktig tjeneste som mulig, det vil si de tiltakene som er riktig for den enkelte bruker i den situasjonen og med de rammene som foreligger. Det fordrer god relasjonskompetanse – utøvers evne til å lytte, forstå og anvende brukers fortelling – samt evne til å formidle og veilede. Utøvers kompetanse skal komme bruker til gode i vid forstand. Bruker skal informeres om muligheter og faglige vurderinger.

Utgangspunktet bør være at «ingen beslutninger tas om meg (som bruker/pasient) eller uten meg». Bruker og pasient er subjekt i eget liv. Dette vil bidra til læring og livsmestring og er avgjørende viktig å se i sammenheng med habilitering- og rehabilitering. Som tjenesteyter er vår jobb å bygge mestringssklima, der bruker/pasient og pårørende opplever at de får reell medvirkning og at de får ha styringen i eget liv. For å oppnå dette skal vi bygge broen over og mellom tjenestene sterkere.

MÅL – slik vil vi ha det	STRATEGIER – slik vil vi gjøre det
Innbygger, bruker, pasient og pårørende står i sentrum for all tjenesteyting	Ingen beslutninger tas om meg (bruker/pasient) eller uten meg» Innbyggere, brukere, pasienter og pårørende står i sentrum for samhandlingen.
Bygge gode samarbeidsmodeller for faggrupper i helse og omsorgstjenestene	Ansette erfaringskonsulenter som bidrar med kompetanse av egen erfaring. Opprette brukerutvalg, sikre medvirkning på systemnivå.
Kvalitetssikre tjenestene både på individ og plan nivå. Sette pasienten i sentrum.	Delta i den nasjonale satsingen «Hva er viktig for deg?» Holdningskampanjen og opplæring av metoden skal gjøres i samarbeid med Kvalsund. Gi informasjon og veiledning til, samt være i dialog direkte med den enkelte.
Skape gode arenaer for samspill	Bygge opp møtearenaer for pårørende- og brukerrepresentanter. Skape mestringssklima ut fra reelle behov. Samarbeide med frivillige, med lag og foreninger. Pasient- og pårørendeopplæring/lærings- og mestringstjenestene
Sikre at barn blir hørt	Barn som pårørende

Samspillet med omgivelsene – frivilligheten og andre aktører

I Hammerfest er det utstrakt samarbeid mellom kommunen og frivillige organisasjoner, interessegrupper og enkeltpersoner. Veksten i antall friske eldre i årene framover vil kunne bidra til at enda flere ønsker å gjøre en frivillig innsats også overfor mottakere av helse- og omsorgstjenester. Frivillige skal ikke erstatte ordinært arbeid, men kunne gi merverdi til de kommunale tjenestene. Meld. ST 26 bygger opp under dette samspillet, og der står det blant annet at «Frivillig sektor må gis mulighet til å bidra i tjenesten, og det må legges mer vekt på trivsel i tjenestetilbudet til eldre».

I vår kommune er frivilligheten rik og mangfoldig. Folk i alle aldre kan delta i aktiviteter hvor de opplever mestring, personlig utfoldelse og betydningen av å høre til. Dette er viktig for å øke eller opprettholde god folkehelse. Med et tettere og mer forpliktende samarbeid og samskaping mellom kommune og frivilligheten, kan vi i større grad sikre at brukere med ulike behov for tjenester, også kan ta del i de tilbud frivilligheten tilbyr. Videre kan vi i samarbeid utvikle eventuelle nye tilbud. Eksempelvis kan dette handle om å etablere felles sosiale møteplasser på tvers av aldersgrupper.

Samskaping handler om at kommune, frivillige og evt andre samarbeider og har en god dialog om å utnytte alle parter ressurser til det beste for folk og samfunn. Ved å arbeide sammen vil det skapes dialog om roller, hva som leveres av kommunen /det offentlige og hva som kan ivaretas av frivillige og hvordan de kan integreres i helheten.

MÅL – slik vil vi ha det	STRATEGIER – slik vil vi gjøre det
Styrke samspillet, samarbeidet og samskapingen med frivilligheten i kommunen	Utarbeide en oversikt over lag, foreninger og andre aktører som kan inngå i samarbeidet med kommunen. Det legges opp til årlige møter mellom kommunen og frivillige. Utrede muligheten for å inngå samarbeidsavtaler med ulike organisasjoner. Legge til rette for at enkeltpersoner lettere kan bidra som frivillige.

4.2 En faglig sterk helse og omsorgstjeneste

Styrket samhandling mellom primærhelsetjenestene og spesialisthelsetjenestene

Samhandlingsreformen berører alle tjenesteområder i helse og omsorg. Det stilles større krav til medisinskfaglig oppfølging, sykepleiertjenester og tverrfaglig samarbeid. Det er behov for at flere av de ansatte tar spesialisering innenfor enkelte fagfelt, slik som kreft, demens, diabetes, psykiatri, atferdsproblematikk og miljøterapeutisk arbeid til personer med utviklingshemming. Det er viktig for å rekruttere og stabilisere ansatte at de får en god nok opplæring og kompetanse for å mestre de oppgavene de skal utføre. Det er et mål å rekruttere fagarbeidere, miljøterapeuter, vernepleiere og

sykepleiere til alle vakante stillinger. Det må fortsatt satses på å utdanne og rekruttere fagarbeidere, og være en attraktiv lærebedrift samt å stimulere ansatte til å ta fagbrev innenfor eget yrke.

Om man tar utgangspunkt i tjenestemottakeren, er intensjonene med samhandlingsreformen at det skal være lettere å motta tjenester lokalt, dette også når de har flere og sammensatte lidelser. I dette er det kommunen som utgjør 'lokalt'. I intensjonene til denne samhandlingen ligger det at tjenesteyter i større grad skal forebygge i stedet for bare å reparere, søke tidlig innsats, reelt utøve bedre samarbeid mellom de ulike leddene i tjenestene som er involvert.

Kommunens spesialiserte tjenester utvides i omfang, innhold og kvalitet. En betydelig endring er allerede skjedd gjennom samhandlingsreformen. Pasienter som meldes utskrivningsklare fra spesialisthelsetjenesten har mer alvorlige, behandlingskrevende og mer komplekse sykdomstilstander enn før. Tjenesteytingen har i langt større grad innslag av medisinsk observasjon og behandling. Dette innebærer at større samhandling mellom tjenesteområdene i sektoren er nødvendig for å sikre riktig behandling med rett bruk av kompetanse.

MÅL – slik vil vi ha det	STRATEGIER – slik vil vi gjøre det
Styrke fagkompetansen på områder der det kreves høyere grad av spesialisering	Øke kunnskapen og forståelsen av strategisk kompetanseledelse og kompetanseplanlegging. Kartlegge behovet for økt spesialisering og utarbeide en strategisk plan for å utvikle kompetanse/ rekruttere nødvendig kompetanse for å dekke behovet.
Styrke samhandling mellom tjenesteområdene for å sikre tjenestekvaliteten	Etablere faste møtearenaer der fagpersoner fra de involverte fagområdene samordner tjenestene til mottaker.
Sikre gode og helhetlige pasientforløp	Delta i læringsnettverk «Gode pasientforløp for eldre og kronisk syke», i samarbeid med spesialisthelsetjenesten.

Helhetlig styringssystem

Det skal utvikles et helhetlig styringssystem for sektor helse og omsorg. Dette skal styrke ledernes mål- og resultatkompetanse, samt videreutvikle en utviklingsorientert ledelseskultur der man gjennom systematisk utviklingsarbeid stadig fornyer og utvikler den kommunale tjenesteproduksjonen i tråd med den nye sektorplanen. I arbeidet med helhetlig styringssystem må sektoren sørge for å framskaffe relevant styringsinformasjon.

Å styrke ledernes kompetanse på dette området vil bidra til at de får et bedre grunnlag til å utvikle, avvikle, forbedre, tilpasse og/eller endre de tjenestene som virksomheten er ansvarlig for.

Et helhetlig styringssystem med gode styringsindikatorer vil være grunnlaget for at man kan gå fra en situasjon med synsing til en situasjon med viten.

MÅL – slik vil vi ha det	STRATEGIER – slik vil vi gjøre det
<p>Utvikling av en helhetlig og samhandlende sektor, som arbeider ut fra felles målsetninger</p> <p>Helhetlig og gjennomgående styringsverktøy i kommunen</p>	<p>Faste samlinger, 4 ganger i året; oppfølging av felles målsetninger for tjenesteområdene i helse- og omsorgssektoren. Satsingsområdene i sektorplanen er utgangspunktet for arbeidet;</p> <p>Hvor står vi nå (status)?</p> <p>Hvor vil vi – og hvorfor skal vi dit?</p> <p>Hvordan skal vi komme dit?</p> <p>Hvem skal sørge for det?</p> <p>Utarbeide en mal for virksomhetsplanene.</p> <p>Etablere et sett med styringsindikatorer som vil bidra til å gi organisasjonen nødvendig styringsinformasjon</p>

Styrke og utvikle lederkompetansen

Hammerfest kommune legger stor vekt på å utvikle ledernes kompetanse og mulighet til å styre og lede for riktig kvalitet og ressursbruk i helse- og omsorgstjenesten og slik styrke ledernes beslutningskompetanse. God styring fordrer god ledelse. Å være leder innebærer å påvirke, ta valg og prioritere – for å nå mål sammen med andre. Lederne må vise gjennomføringskraft, mestre styring, utøve tydelig rolleavklaring, benytte og utvikle kompetanse i forhold til tjenesteområdenes behov samt å legge til rette for mestring og motivasjon hos sine medarbeidere. For å understøtte dette må lederne bygge kultur for nyskaping og læring, godt arbeidsmiljø og høy etisk bevissthet. Lederne må også være dyktige på å legge til rette og formidle styringsinformasjon i styringsdialogen med overordnet administrativ og politisk ledelse. Å ruste kommunens lederkompetanse vil være avgjørende for at kommunen i framtiden skal kunne levere kvalitativt gode tjenester. Flere ledere tilegner seg for tiden økt lederkompetanse gjennom deltakelse i lederprogrammet Helseledelse utarbeidet i samarbeid med helsedepartementet og BI. Dette er viktig for å utvikle lederkompetansen til den enkelte leder i sektoren. Samtidig bør sektoren utvikle den samlede lederkompetansen gjennom felles lederutviklingsprogram, som leder til varige forbedringer av resultater og praksis i sektoren.

Mestringsorientert ledelse vil være en god inngang til temaer knyttet til ledelsesdisiplinene, og da særlig *planlegge, organisere og ledelse*. Ved å styrke ledernes kompetanse på innholdet i mestringsorientert ledelse og la de utvikle ferdigheter på å vise retning, gi oppgavene som skal løses mening og vie den enkelte medarbeider oppmerksomhet vil det bidra til økt ytelse og måloppnåelse i sektoren.

MÅL – slik vil vi ha det	STRATEGIER – slik vil vi gjøre det
Sikre at ansvar og myndighet samsvarer med den delegering som er vedtatt.	Utvikle tydelig lederstruktur
Bedre kommunikasjonen mellom strategisk og operativt nivå i sektoren.	Opprette faste samarbeidsarenaer
Utvikle en mestringsorientert ledelse som gir retning – mening – individuell oppmerksomhet	Felles lederutviklingsprogram for sektoren, der det: <ul style="list-style-type: none"> • Utvikles felles ledelse – med felles lederplattform • Utvikles lederteam

Relevant kompetanseutvikling og rekruttering – faglig sterke tjenester

Hammerfest kommune har stort fokus på rekruttering og kompetanseutvikling i organisasjonen. Konkurransen om de godt kvalifiserte medarbeiderne er sterk, og det er viktig og faktisk kunne leve opp til å være 'den foretrukne arbeidsgiver' som man har tatt mål av seg å være.

Gjennom å styrke kvaliteten på arbeidet med rekruttering, relevant kompetanseutvikling og bruken av den kompetansen man totalt sett innehar i sektoren. Dette er avgjørende momenter for at helse og omsorgssektoren skal sikre rett kompetanse – til rett tid – på rett plass – i framtida.

Det viktigste i forståelsen av å sikre at kompetanseutviklingen er relevant og at det rekrutteres rett kompetanse inn er:

- Forståelse av oppdraget på tjenesteområdene – hvorfor?
- Forståelse av hvilke roller som skal til for å oppfylle oppdraget
- Forståelse av hvilken kompetanse som er nødvendig for å fylle rollene og utføre oppdraget
- Kartlegge hvilken kompetanse sektoren trenger totalt sett
- Kartlegge hvilken kompetanse sektoren faktisk har
- Planlegge hvilken kompetanse som er nødvendig for framtidens tjenester
- Vurderer behov for tiltak for å sikre riktig kompetanse
- Rekruttere nødvendig kompetanse

For å sikre bærekraftige helse- og omsorgstjenester er det nødvendig med endret og høyere kompetanse. For å møte de store utfordringene som er nå og i framtiden, er det behov for å utvikle nye arbeidsmetoder og se på nye faglige tilnærminger.

Dagens situasjon med små stillingsstørrelser innenfor sektor helse og omsorg, kan utfordre kommunens mulighet til å sikre seg kompetanse. Forskning viser at en heltidskultur har positive effekter på effektivitet, kvalitet og på arbeidsmiljøet. Høyere stillingsstørrelser vil kunne bidra til at kommunen sikrer kvalitet i pleie- og omsorgstjenestene, fremmer kommunen som en attraktiv

arbeidsgiver, benytter ubenyttet, kompetent arbeidskraftpotensiale og fremme et godt og lærende arbeidsmiljø, som frigir tid til ledelse.

MÅL – slik vil vi ha det	STRATEGIER – slik vil vi gjøre det
En sektor med rett kompetanse for å sikre bærekraftige og faglig forsvarlige tjenester, samt et styrket omdømme	Foreta en kartlegging av kompetansen i sektoren. Utvikle strategiske kompetanseledelse i sektoren, med utgangspunkt i en helhetlig forståelse av oppdraget, roller, kompetansebeholdning, kompetansebehov og rekruttering. Kartlegge hvilken kompetanse som trengs til den enkelte arbeidsoppgave
Planlegge og gjennomføre intern kompetanseheving	Opprette nettverk for tverrfaglig samarbeid. Systematisk internopplæring på alle nivå innenfor tjenesteområdene.
Planlegge og gjennomføre kompetanseheving eksternt	Etterutdanning og kompetanseheving på utdanningsinstitusjoner ut fra relevante behov i sektoren. Delta i eksterne nettverk for kompetanseheving i fylket.
Fremme kommunen som attraktiv arbeidsgiver og sikre kvaliteten i tjenestene	Fremme heltidskultur i Hammerfest kommune.

4.3 Moderne lokaler og boformer

Hammerfest kommune har hatt en sterk vekst de siste årene. Næringsutvikling og befolkningsøkning setter sitt tydelige preg på et samfunn i vekst. Kommunen påvirker også samfunnsutviklingen med sine bygg og sin tilstedeværelse. Byggene i seg selv og hvor kommunens representanter befinner seg er med på å forme nærmiljøet og påvirke tjenestenes tilgjengelighet for innbyggerne. Beliggenheten av og kvaliteten på kommunale boliger har stor betydning for brukernes livskvalitet.

Hammerfest har et klart definert sentrum, hvor de fleste av helse- og omsorgstjenestene er plassert og ytes. Samtidig yter kommunen tjenester i grender utenfor sentrum. Betydningen av opplevd nærhet bør stå sentralt i arealplanleggingen og planleggingen av kommunens fysiske tilstedeværelse, profil og tilgjengelighet. Vi ser en utvikling av at mange mennesker i større grad enn før bytter bolig slik at den er tilpasset de ulike livsfasene. Flere og flere eier en tilpasset bolig hele sitt voksne liv. Etter hvert som man blir eldre sammenfaller valg av bolig med at man ønsker å bo sentrumsnært, og da med lett tilgang til ulike kommunale tjenester, butikker og ulike aktiviteter.

Også for mennesker som har behov for kommunal bolig, er trenden den samme når det gjelder ønsket om at boligen er sentrumsnær. Dette er vesentlig i planleggingen av videre utbygging av ulike typer boliger og tjenestetilbud. Kommunen skal både kunne stå som utbygger av kommunale boliger, men ikke minst bør kommunen være en aktiv tilrettelegger og samarbeidspartner for private aktører som ønsker å stå for utbygging av boliger. Plassering og utforming av disse påvirker samfunnsutviklingen – og byutviklingsperspektivet – ikke minst med tanke på at men ønsker aktivitet

i sentrum. Et annet perspektiv er i hvilken grad institusjoner/boformer er integrert i sitt nærmiljø – funksjonelt og i sin utforming.

Den betydningen som beliggenheten av bygg har – både boliger og bygg til tjenesteformål – viser tydelig at det er mange aktører som bør involveres i den videre utviklingen. Dette gjelder sterk samhandling mellom planleggerne og tjenesteområdene i helse- og omsorgstjenestene, private næringsaktører og ikke minst brukere og pårørende. Brukerundersøkelser som er rettet mot ulike tjenestemottakere, med spørsmål om boligplanlegging, kan utfylle dialogen og gi kommunen viktig innsikt i innbyggernes ønsker for type bolig og sted i de ulike livsfasene.

Det er et mål å gjøre det mulig for innbyggerne å bo der de ønsker. Bolig tilpasset ulike livsfaser og mestringsbehov trenger ikke handle om at man skal flytte fra sitt bomiljø, men at kommunen heller satser på å integrere spesielt tilrettelagte boliger i ordinært bomiljø. Dette handler om tilpasning av folks bolig når behovene melder seg med sviktende helse- og funksjonsnivå, mest mulig ordinære boliger for mennesker med nedsatt funksjonsevne og eventuelt små klynger av boliger for særlige. Dette har betydning for arealutnyttelsen i kommunen og vil samtidig styrke både bysentrum og sentrumsnære tettsteder og bygdesamfunn.

Det er utarbeidet en boligpolitisk handlingsplan for Hammerfest kommune, som er det styringsverktøyet som ivaretar utviklingen av boformer og bomiljø i kommunen.

MÅL – slik vil vi ha det	STRATEGIER – slik vil vi gjøre det
Bomiljø og boliger tilpasses ulike livsfaser og mestringsbehov.	Sikre involvering i planlegging av bomiljø og boliger, både i prosjekter kommunen står for og som private aktører står for. Etablere omsorgsboliger med heldøgns bemanning i hht politisk vedtak – 80 boliger innen år 2020.
Styrke samhandlingen mellom primærhelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten	Etablere helsehus på Rossmolla: Ut i fra intensjonsavtalen med Helse Nord og UIT, så skal Hammerfest kommune bygge inntil 5000 kvm helsefunksjoner på Rossmolla. Det er hensiktsmessig å plassere funksjoner hvor vi samarbeider tett med spesialisthelsetjenesten på Rossmolla. Eksempelvis slik som: behandlingsplasser, intermedisærplasser, rehabiliterings plasser, legevakt.

4.4 Den nye hjemmetjenesten

Sektorplanen som arbeidsverktøy for felles retning

Hammerfest kommune erfarer at sektoren Helse og omsorg dekker hele livsløpet til innbyggerne i kommunen. Utfordringsbildet er at tallet på tjenestemottakere under 67 år er økende. Pasienter

med langvarige, sammensatte og omfattende behov øker, og dette krever høyere og tverrfaglig kompetanse. Befolkningen ønsker å kunne bli boende lengst mulig i eget hjem.

MÅL – slik vil vi ha det	STRATEGIER – slik vil vi gjøre det
En sektor som er organisert for effektivt å sikre framtidens tjenester	Gjennomføre en ou-prosess, der dagens organisering av virksomhets- og tjenesteområdene blir vurdert Sett i forhold til størrelse og kompleksitet må ledertettheten i Hjemmetjenesten prioriteres i en omorganisering.
Styrke den hjemmebaserte tjenesten	Kompetanseheving og ressurser til å imøtekomme de framtidige behov. Ta i bruk metoden hverdagsmestring og velferdsteknologi.
Gode og helhetlige pasientforløp	Koordinere og ta i bruk tverrfaglig kompetanse for å sikre at pasienten får en helhetlig oppfølging.

Omsorgstrappa:

Omsorgstrappa er basert på prinsippet om at helsetjenester skal ytes på laveste effektive omsorgsnivå i helsevesenet. En velfungerende omsorgstrapp er av stor betydning for å kunne yte effektive og kvalitative gode tjenester.

Omsorgstrappa blir i Hammerfest kommune brukt som en illustrasjon av ulike tjenester som tilbys. Fravær av tjenester på ett nivå, kan medføre at brukeren kanaliseres til et nivå høyere i trappa. Omsorgstrappa visualiserer brukernes helsetilstand og dermed også graden av behov for tjenester. Brukerne er ofte i flere trinn av trappa samtidig med ulike kombinasjoner av tjenester.

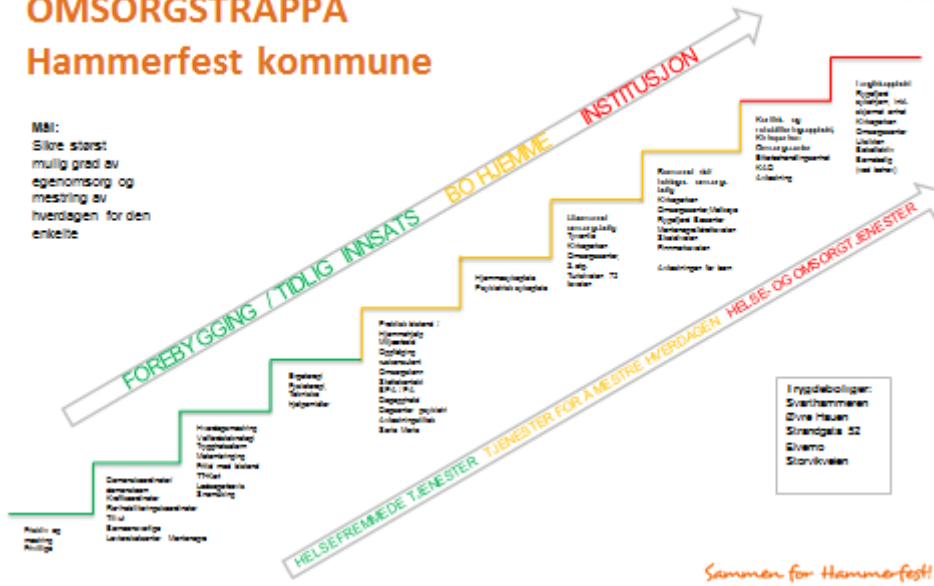
Hammerfest kommune mangler et vesentlig trinn i omsorgstrappa; omsorgsboliger med heldøgns omsorg til eldre. Dette gir økt press på de øvrige tjenestene – både på lavere og høyere nivå i trappa. Kommunen har vedtak på at det innen 2020 skal etableres inntil 80 boliger med heldøgns omsorg for eldre.

Forebygging skjer på ulike måter og i ulikt omfang i tjenestene. Forebygging av sykdom, skade og sosiale problemer og å forebygge forverring hos personer med etablert sykdom og tjenestebehov. Aktiv tilnærming, god opplæring, veiledning og støtte av pasientene er viktig. De faglige tiltakene må rette fokus på tidlig innsats og forebyggende tiltak som aktivisering, rehabilitering og mestring av egen sykdom. Tilrettelegge slik at innbyggerne kan ha ansvar for eget liv og få ta i bruk iboende ressurser. Frisklivssentalen har en viktig rolle i forhold til utfordringsbildet med eksempelvis flere eldre og flere personer med livsstilssykdommer.

Det skal innføres velferdsteknologi. Sektoren skal arbeide for å styrke medisinsk faglig oppfølging.

OMSORGSTRAPPA Hammerfest kommune

Mål:
Sikre størst mulig grad av egenomsorg og mestring av hverdagen for den enkelte

Vedlegg 3: Gir oversikt over omsorgstrappa i større format.

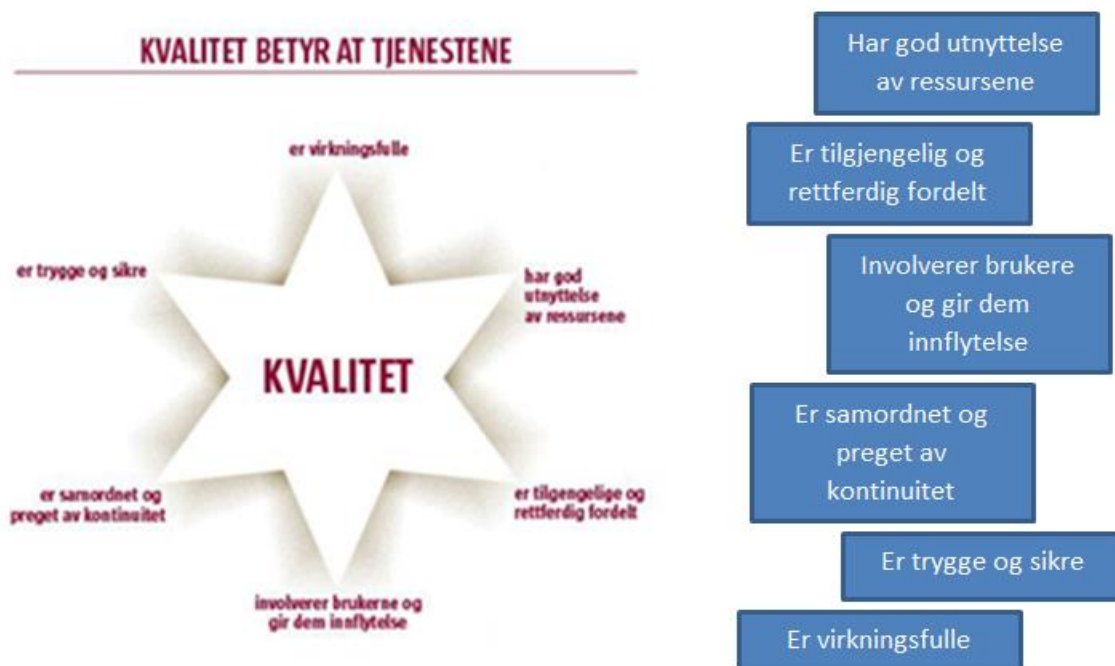
For å imøtekomme framtidige krav og forventninger om pleie- og omsorgstjenester fra innbyggerne bør kommunen prioritere arbeidet med hverdagsmestring og – rehabilitering. En prioritert satsing på hverdagsmestring og – rehabilitering er vesentlig for å oppnå målsetningen med omsorgstrappa; *Å sikre størst mulig grad av egenomsorg og mestring av hverdagen for den enkelte.* Og det gjelder uansett alder.

MÅL – slik vil vi ha det	STRATEGIER – slik vil vi gjøre det
Omsorgstrappa benyttes aktivt i utvikling, tilpasning og organisering av tjenestetilbudene	Opprette arenaer for samspill mellom tjenestene i sektoren og med andre kommunale tjenester. Eksempelvis gjennom opprettelse av team, ansvarsgrupper, individuell plan, koordinator og koordinerende enhet. Medvirkning med bruker står alltid sentralt, og vil også involvere pårørende og frivillige organisasjoner.
Alle trinnene i trappa skal på plass	Det etableres omsorgsboliger med heldøgns bemanning i hht politisk fattet vedtak, dvs. 80 boliger innen år 2020.
Bo lengst mulig i eget hjem	Metoden for hverdagsmestring tas i bruk innenfor Hjemmetjenesten, Rus og psykiatri og Tjenesten for funksjonshemmede.
Styrke fokus på tidlig innsats og forebygging	Videreutvikle friskliv- og mestringssentralen både i forhold til gruppeveiledning og tilbud til rettet mot barn og unge.
Skape en demens-vennlig by	Gjennom systematisk informasjon og veiledningsprogram, gis innbyggere, næringsliv, private lag og foreninger økt kunnskap om sykdommen demens.

Systematisk kvalitetsforbedring

Det stilles sterkere krav til at kommunen skal drive systematisk kvalitetsforbedring, internopplæring og veiledning av egne ansatte. Dette stiller krav til mer systematisk planlegging, organisering og ledelse. Hammerfest kommune skal satse på lederutvikling, og en strategisk enhet for fag og forvaltning. Kommunen har også mål om at den skal være med på å utvikle interne nettverk og delta i de faglige nettverkene som er i fylket. I tillegg tar flere ledere i sektoren videreutdanning innenfor Helseledelse.

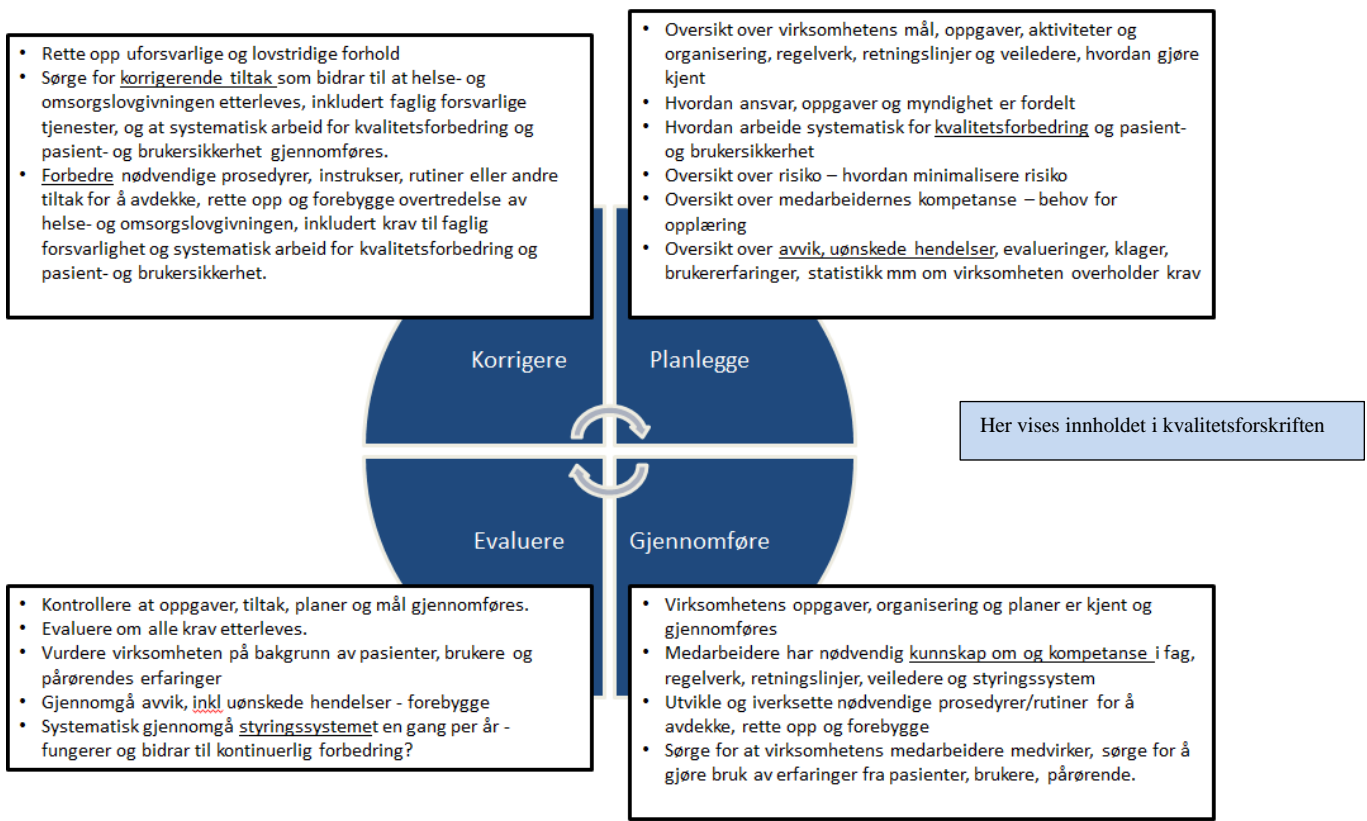
«Kvalitetsstjerna» visualiserer hva vi legger i kvalitet på tjenestene:

MÅL – slik vil vi ha det

STRATEGIER – slik vil vi gjøre det

Hammerfest kommune skal utøve faglig forsvarlige helse- og omsorgstjenester. Kravene helse- og omsorgslovgivningen er mange og omfattende, samtidig som at kommunen som ansvarlig for tjenestene kan bruke lov- og forskrifter som verktøy for systematisk styring og ledelse samt kontinuerlig forbedring. En egen kvalitetsforskrift for pleie- og omsorgstjenestene har til hensikt å sikre at virksomhetens aktiviteter planlegges, gjennomføres, evalueres og korrigeres i samsvar med krav som er stilt. Forskriftens virkeområde er omfattende og gjelder virksomheter på ulike nivå i de kommunale helse- og omsorgstjenestene, spesialisthelsetjenesten og private virksomheter som tilbyr helse- og omsorgstjenester. Ved å jobbe i henhold til kravene som stilles i kvalitetsforskriften, vil sektoren for helse og omsorg sikre tjenestekvaliteten og det kontinuerlige forbedringsarbeidet.

MÅL – slik vil vi ha det	STRATEGIER – slik vil vi gjøre det
Yte forsvarlige tjenester og kvalitetsforbedring i sektoren ut fra kravene som er satt i kvalitetsforskriften	<p>Tjenesteområdene skal både samlet og hver for seg;</p> <p>Planlegge Gjennomføre Evaluere Korrigere</p> <p>Tjenestene som ytes til innbyggere, brukere og pasienter – ut fra en felles systematikk.</p> <p>Fag og forvaltningsenheten er pådrivere for utarbeidelse av systematikken og tjenesteområdene er ansvarlige for oppfølging i henhold til dette.</p>

4.5 Fornyelse og innovasjon

Eldreboen nærmer seg, og kommunene vil stå overfor store utfordringer i helse- og omsorgssektoren både innenfor de øko

nomiske rammer og ressursbehovet. Teknologitvillingen gir oss helt nye og omfattende muligheter til å yte og utføre tjenestene på nye måter. Ved å ta mulighetene i bruk, vil kommunen løse utfordringene. Fornyelse og innovasjon vil sikre god omsorg både i hjemmebasert omsorg og på sykehjem.

Velferdsteknologi

Det å ta i bruk teknologi vil spille en viktig rolle i fremtidens eldreomsorg. Ny teknologi vil kunne føre til effektivisering, men likevel påføre organisasjonen nye oppgaver og det blir gjenstand for å endre på arbeidsprosessene. Ved å lykkes med innføring av velferdsteknologi så er det viktig med informasjon og involvering av de ansatte og brukerne i helse og omsorgstjenesten.

MÅL – slik vil vi ha det	STRATEGIER – slik vil vi gjøre det
Velferdsteknologi skal være en integrert del av tjenestetilbudet i helse og omsorgstjenesten i Hammerfest/Kvalsund kommune opp mot 2020.	Det skal benyttes prosjekter til å teste ut og vurdere aktuelle velferdsteknologiske løsninger.
Innbyggerne i Hammerfest kommune skal oppleve at velferdsteknologi bidrar til selvstendighet i eget liv der de bor.	Det skal investeres i langsiktige og lønnsomme velferdsteknologiske løsninger. Lett tilgjengelig informasjon til innbyggere om mulige velferdsteknologiske løsninger.
Innføring av velferdsteknologi ses i sammenheng med hverdagsrehabilitering med økt satsing på brukernes egne ressurser og brukernes ønske om selvstendighet og mestring av egen hverdag.	Alle som søker helse- og omsorgstjenester skal kartlegges/vurderes for velferdsteknologiske løsninger/tiltak. Ansatte skal få kunnskap om velferdsteknologi gjennom at det iverksettes et opplæringsprogram. Samarbeide aktivt med andre kommuner, utdanningsinstitusjoner og private aktører (leverandører). Tverrfaglig samarbeid innenfor ulike tjenesteområder.

Digitalisering

Sektor helse og omsorg skal øke innsatsen og takten på utvikling av effektive tjenester, der teknologi og digitalisering både er mål, drivere og en del av løsningene. Utvikling av digitale tjenester vil påvirke måten vi i dag planlegger, organiserer og utfører tjenester på. Det vi snakker om er *digital transformasjon*. Det dreier seg om endring og fornyelse av tjenester, prosesser og arbeidsmåter.

Sektoren har behov både for å kartlegge hvilke digitale løsninger som allerede finnes innenfor sektorens tjenester, og så utarbeide en strategi for digitalisering av tjenestene. Strategien må anvendes aktivt i alle målprosesser, inngå som ledd i planlegging av prosesser og prioriteringer.

Forventninger til tilgjengelighet, brukervennlighet og selvbetjening av tjenester endrer seg betraktelig. Morgendagens brukere vil stille helt andre krav enn før. For å lykkes i fremtiden må vi levere på de nye krav fra brukere og samfunn. Det er nødvendig å arbeide strategisk, med et fundament som er basert på solid innsikt, for at helse og omsorgssektoren skal finne den riktige veien inn i fremtiden. Vi bør kartlegge hva innbyggere, brukere, pasienter og pårørende trenger og ønsker, før vi utvikler løsninger.

Digitalisering legger til rette for økt verdiskaping og innovasjon, gjennom ny kunnskap og kompetanse, som endrer arbeidsprosesser og bidrar til å øke produktiviteten. Det handler om å utvikle nye og bedre tjenester som er enkle og pålitelige ved bruk av ny teknologi. En strategi for digitalisering innen sektoren for helse og omsorg, kan ikke sees løsrevet fra kommunen som helhet.

MÅL – slik vil vi ha det	STRATEGIER – slik vil vi gjøre det
<p>Ta i bruk de mulighetene som ligger i tekniske-, digitale- og innovative løsninger, slik at vi oppnår smartere og mer ressurseffektiv drift.</p> <p>Utvikle og ta i bruk digitale løsninger som støtter brukernes behov</p>	<p>Modernisering av infrastruktur, fagsystemer og administrative støttesystemer.</p> <p>Innføre teknologi som kan bidra til smartere bruk av menneskelige ressurser</p> <p>Investeringsmidler til teknologiske og digitale løsninger må prioriteres i kommunens økonomiplan.</p> <p>Søke finansiering via eksterne aktører; eks statlige midler til fornying og utvikling.</p> <p>Gjennomføre pilotprosjekter som gir erfaringer, som man så kan bygge videre på.</p> <p>Søke samarbeid med flere kommuner og leverandører gjennom pilotprosjekter.</p> <p>Utvikle kultur for utvikling og innovasjon i sektoren.</p> <p>Utvikle digital kompetanse blant ledere og rådgivere og etter hvert medarbeidere.</p> <p>Tydeliggjøre gevinstene – og tidsperspektivet før gevinstene kan realiseres.</p> <p>Involvere medarbeiderne i utviklingen av løsninger – skaper forutsigbarhet, trygghet og forståelse for utviklingen.</p>

VEDLEGG 1: Bakgrunnsmateriale fra kommuneplanens samfunnsdel – helse og omsorg

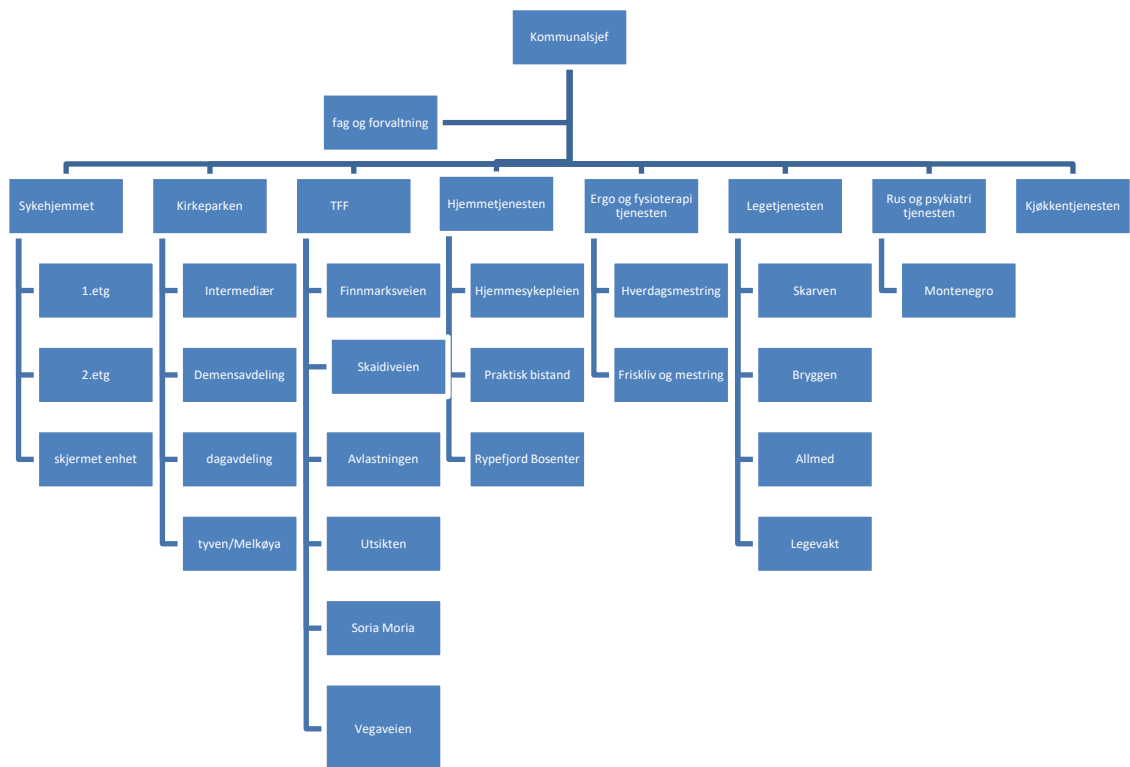
Som informasjon og bakgrunn for sektorplanen, gjengis her noen momenter fra samfunnsdelen.

Dette har betydning for innholdet i sektorplanen for helse og omsorg:

- Hammerfest skal være et godt sted å bo og vokse opp i for alle. Lokalsamfunnet skal preges av innbyggere som er engasjert, aktive og ansvarlige, og en kommune der vi tar vare på hverandre. God folkehelse er et viktig satsningsområde, og vi skal ha strategier og tiltak for å oppnå dette. Barn og unge skal ha en trygg oppvekst og forebyggende arbeid skal stå sentralt i arbeidet både innenfor barnehage, skole, og andre tjenester. En økt andel barn og unge har psykiske lidelser, og dette må møtes med kompetanse og ressurser. Kommunen vil bestå av en stadig voksende del eldre, og dette krever strategier og valg som gjør at denne gruppen får et verdig liv og flest mulig leveår hjemme.
- Frivillighet har stor betydning for samfunnet og den enkelte, og Hammerfest kommune skal bidra til økt grad av frivillighet i ulike sammenhenger.
- Hammerfest har et rikt kulturliv, et mangfold av tilbud til barn og unge, og stor aktivitet innen idrett og friluftsliv. Fortsatt skal det stimuleres til høy aktivitet som kan inkludere flest mulig.
- Tilpasset bolig til alle er et annet sentralt mål som må realiseres i årene fremover. Alle skal ha et godt sted å bo, der en varig og egnet bolig i et bomiljø er viktige elementer.)
- *Som følge av økning av livsstilssykdommer er folkehelse et nasjonalt satsningsområde hvor målet er en best mulig helse for alle, og hvor fokuset skal dreie mot økt grad av forebygging. Kommunen vil i de neste årene få en stadig større del eldre som skal sikres et verdig liv. Dette fordrer langsiktige strategier og beredskap for å møte tjenestebehovet og utnytte de mulighetene det ligger i ressursen de eldre representerer. En god oppvekst er en forutsetning for et godt liv, og kommunen ønsker å møte utfordringer med økt grad av tidlig innsats og økt tverrfaglig arbeid. Grep som kan bidra til en meningsfylt hverdag for alle innbyggere er også sentralt.*
- Innenfor satsningsområde livskvalitet og folkehelse setter kommunen fokus på strategier som sikrer den eldste delen av befolkningen et verdig liv og flest mulig leveår hjemme. Tilpasset bolig til alle er et annet sentralt mål som må realiseres i årene fremover. Alle skal ha et godt sted å bo, der en varig og egnet bolig i et bomiljø er viktige elementer.

MÅL (fra handlingsplanen) – slik vil vi ha det	STRATEGIER (fra handlingsplanen) – slik vil vi gjøre det
Alle innbyggere opplever trygghet, mestrer hverdagen, og har flere aktive leveår med god helse	<ul style="list-style-type: none">• Tilrettelegge tjenestene slik at innbyggerne kan ha ansvar for eget liv, være aktive i eget liv med sine iboende ressurser og bo lengst mulig i eget hjem.• Legge til rette for hverdagsmestring og velferdsteknologi som ivaretar den enkeltes behov gjennom alle livsfaser.• Prioritere helsefremmende, forebyggende og rehabiliterende aktiviteter for alle aldersgrupper, med vekt på lavterskeltilbud.• Styrke frisklivsarbeidet ved å stimulere til sunne levevaner, god ernæring og fysisk aktivitet til den enkelte og befolkningen. Fremme folkehelse som tema i kommunens planer på alle nivå.• I ettervernarbeidet skal gode overganger med hverdagsmestring, tilpasset jobb og bolig sikres.

VEDLEGG 2 Organisasjonskartet (i større format)

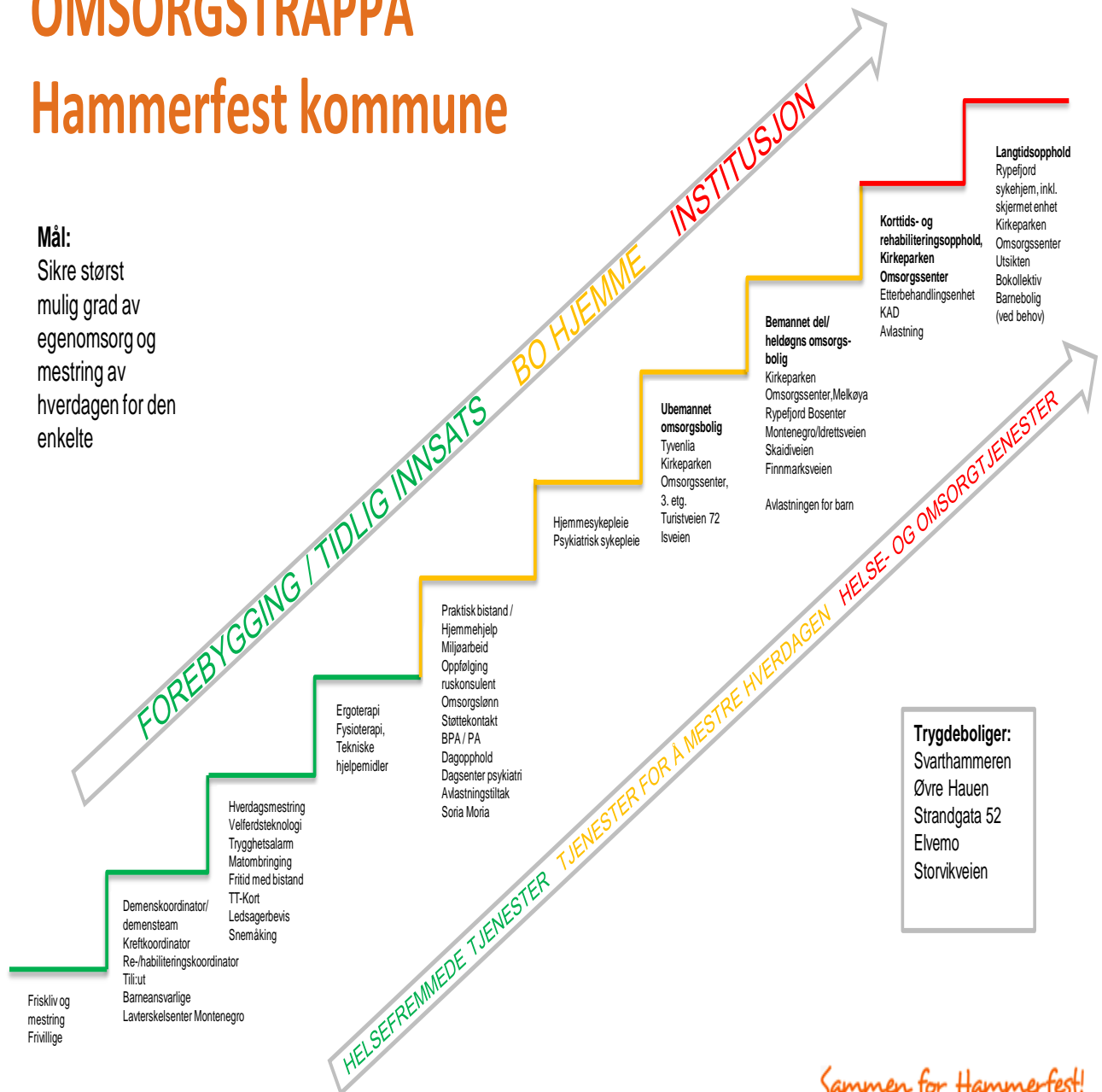

OMSORGSTRAPPA

Hammerfest kommune

Mål:

Sikre størst mulig grad av egenomsorg og mestring av hverdagen for den enkelte

Sammen for Hammerfest!

VEDLEGG 4 Tjenesteområdenes beskrivelse av tjenestene i sektor helse og omsorg

Beskrivelse av tjenesteområdet fag- og forvaltning:

Sektor for pleie og omsorg består av 8 tjenesteområder som betjenes av Fag og forvaltningsenheten som er en stabsfunksjon til kommunalsjefen. Enheten tildeler omsorgstjenester til kommunens innbyggere og består av 10 personer med ulik faglig og yrkesmessig erfaring.

Den daglige driften består av administrative oppgaver som ligger til tjenesten er forvaltning i forhold til saksbehandling, søknader/rapportering/tilskuddsordninger, post og arkiv ansvarlig for sektoren. Administrasjon av fagprogrammet Profil, fag- og utviklingsoppgaver som ligger til enheten kan deles inn i 6 kategorier; strategisk ledelse, forvaltning, prosjekter, rekruttering og annet.

Fagansvarlig pleie og omsorg

Fagansvarlig pleie og omsorg er organisatorisk plassert i sektor for helse og omsorg underlagt kommunalsjefen. Fagansvarlig inngår i lederteamet i sektoren og er stedfortreder til kommunalsjefen.

Arbeidsoppgavene til fagansvarlig er et overordnet ansvar for pleie og omsorgsarbeidet, fagutvikling med ansvar for kompetanseheving, samt beslutningsmyndighet i tverrfaglige saker mellom tjenesteområdene. I tillegg har fagansvarlig et overordnet ansvar for planarbeid, prosjektarbeid og prosessledelse i sektoren. Etablering av et kvalitetssystem/internkontrollsystem i sektoren samt daglig arbeidsledelse av staben i fag og forvaltning. Ledelse av inntaksteamet i forhold til tildeling av plasser i institusjon.

Rypefjord sykehjem

Rypefjord sykehjem er en institusjon bestående av langtidsplasser, herav to somatiske avdelinger og en skjermet enhet. Vi er et behandlende sykehjem som også har egen tilsynslege to dager i uken. Sykehjemmet er organisert med virksomhetsleder og to avdelingsledere. Vi ligger med våre avdelinger på det øverste trinnet i omsorgstrappen.

De somatiske avdelingene er får beboere som har fått tildelt langtidsplass og består av mange ulike diagnoser. Skjermet enhet er for beboere som har utfordrende adferd sammen med sin demensdiagnose.

Kirkeparken omsorgssenter

Kirkeparken omsorgssenter består av dagavdelingene Hjelmen og Håja, Intermediærenheten med avdelingene Forsøl og Saragammen, Demensavdelingene Seiland og Tarhalsen, Sykehjemsavdeling Tyven og delbemannet omsorgsbolig i Bokollektiv Melkøya. I tillegg er det tilknyttet en demenskoordinator, en kreftkoordinator, institusjonsleger, samt støttefunksjoner som husøkonom og merkantil/resepsjon til senteret. Kirkeparken Omsorgssenter yter tjenester på alle nivå i omsorgstrappa.

Demenskoordinator er et lavterskeltilbud som gir informasjon, støtte og veiledning til personer med demens og deres pårørende. Demenskoordinator skal også bidra med å heve kompetansen og til gode rutiner omkring demensomsorgen i kommunen.

Kreftkoordinator er et lavterskeltilbud til kreftpasienter og deres pårørende i Hammerfest og Kvalsund kommune. Kreftkoordinator kan gi støtte og veiledning i en vanskelig situasjon, og hjelpe med å koordinere og tilrettelegge hverdagen sammen med den kreftsyke og de pårørende i alle faser av sykdomsforløpet. Kreftkoordinator skal og bidra til gode rutiner og systemer for kreftomsorgen i kommunene.

Intermediærenheten er en korttidsavdeling som tilbyr opphold av begrenset varighet til pasienter med varierende behov for behandling og pleie. Intermediærenheten tilbyr etterbehandling etter opphold på sykehus, lindrende behandling og omsorg ved livets slutt, rehabilitering, avlastning for pårørende og andre korttidsopphold etter vedtak. Enheten skal også ivareta funksjon som somatisk kommunalt akutt døgn tilbud (KAD).

Demensavdelingen består av to enheter Seiland og Tarhalsen og har langtidsplasser for personer med demens sykdom. Beboere som får tilbud om langtidsplass må være utredet og ha fått en demens diagnose.

Kirkeparken omsorgssenter har to avdelinger med tilbud om dagopphold. Avdelingen gir tilbud til hjemmeboende personer med demens sykdom og til hjemmeboende eldre som trenger dag opphold. Dagavdelingene har tilbud til 20 personer hver dag, og det er rundt 45-50 personer som har dagtilbud i løpet av en uke.

Tyven er en sykehjems avdeling som tilbyr langtidsplasser til beboere uavhengig av diagnose. Avdeling Melkøya er en delbemannet omsorgsbolig. Tjenestene som gis til beboerne er et delt ansvar mellom hjemmetjenesten som gir ulike tjenester til beboerne, og Kirkeparken Omsorgssenter som har service funksjon i avdelingen.

Hjemmetjenesten

Hjemmetjenesten består av hjemmesykepleien og praktisk bistand:

Hjemmesykepleien yter helsehjelp etter vedtak til alle som bor eller oppholder seg i Kommunen. Hjemmesykepleien tilbyr trygghetsalarm som et lavterskeltilbud. Hjemmesykepleien tilbyr også hjemme-avlastning til pårørende som har et stort omsorgsansvar, samt lindrende behandling og omsorg ved livets slutt. Hjemmesykepleien er behjelpelig med å søke på hjelpemidler for innskrevne pasienter.

Hjemmesykepleien består også av saksbehandlere som tar imot og saksutredrer søknader på; Snømåking, bolig, trygghetsalarm, middagsombringning, helsehjelp, praktisk bistand, kort/langtidsopphold, avlastningsopphold, dagopphold, Brukerstyrt personlig assistent.

Praktisk bistand tilbyr hjelp etter vedtak til rengjøring av bolig, istandgjøring av måltider, personlig hygiene og middagsombringning.

Psykologen

Hammerfest kommune har en psykolog i 100 prosent stilling. Psykologen skal bidra til å styrke det samlede og flerfaglige kommunale tilbudet innen psykisk helse- og rusfeltet. Det omfatter helsefremmende arbeid og forebyggende arbeid, øvrig folkehelsearbeid, utredning samt behandling og oppfølging. Psykologen er involvert i systemarbeid, veiledning/undervisning, prosjekter og klinisk arbeid på helsestasjon for ungdom.

Ergo- og fysioterapitjenesten

Ergo- og fysioterapitjenesten jobber for å fremme aktivitet og god helse, mestring og økt selvhjelpenhet i det daglige og forebygge- og rehabiliterer ved sykdom og skade. Det gis tilbud om fysioterapi, ergoterapi, syns- og hørselstjeneste, hjelpemidler for korttidsutlån, hverdagsmestring, friskliv, læring og mestring. Målgruppen er befolkningen som helhet og tjenesten prioriterer personer med sammensatte behov, ofte med behov for tverrfaglig tilnærming. Tjenesten har utstrakt

virksomhet med oppfølging av barn, voksne og eldre i hjemmet, barnehager, skoler, helsestasjon, institusjoner, poliklinisk og i grupper.

Personal- og budsjettansvar ligger hos virksomhetsleder ved Ergo- og fysioterapitjenesten. Virksomheten har også ansvar for oppfølging av rammeavtale mellom kommunen og selvstendig næringsdrivende fysioterapeuter om utførelse av fysioterapi i den kommunale helsetjenesten. Kommunen har 100 % avtale med fem privatpraktiserende fysioterapeuter. Driftstilskuddet fastsettes i egen avtale og administrativt ansvar ligger hos kommunen.

Friskliv og mestring:

Friskliv og mestring er en forebyggende og helsefremmende helsetjeneste. Målet er en hverdag med bedre helse, trivsel og mestring for alle. Friskliv og mestring er underlagt Ergo- og fysioterapitjenesten og har tilbud innenfor friskliv (Frisklivssentral), læring og mestring (LMS).

Personal- og budsjettansvar ligger hos virksomhetsleder ved Ergo- og fysioterapitjenesten. Frisklivssentralen har et eget budsjett. Læring og mestring er foreløpig et prosjekt som i hovedsak driftes av tilskuddsmidler. Prosjektet forventes ferdigstilt ved utgangen av 2018, med mål om varige strukturer for drift og samarbeid.

Hverdagsmestring:

Kommunen har et tverrfaglig team som tilbyr rehabilitering i hjemmet og i nærmiljøet for personer som har et ønske om å være aktiv og bo hjemme. Teamet består av sykepleier, ergoterapeut, fysioterapeut og hjemmetrenere.

Personalansvar er delt mellom virksomhetsleder ved Ergo- og fysioterapitjenesten og virksomhetsleder ved Hjemmetjenesten. Hverdagsmestring har foreløpig ikke et eget budsjett.

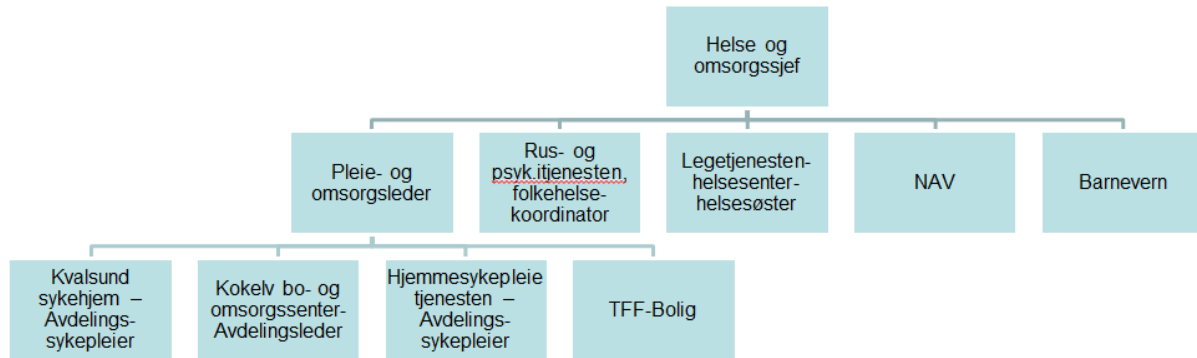
Legetjenesten:

Legetjenesten har ansvar for allmenntilleggsmedisin og kommuneoverlegene samfunnsmedisin i Hammerfest kommune. Tjenesten drifter tre legesentre: Allmed, Bryggen og Skarven, og Hammerfest og Kvalsund interkommunale legevakt. Tjenesten har ansvar for kommunale tilsynsfunksjoner på institusjoner, legefunksjoner på helsestasjon og i skolehelse. Totalt 36,2 årsverk.

VEDLEGG 5 Beskrivelse av helse og omsorgstjenestene i Kvalsund

Kommunene Kvalsund og Hammerfest skal slås sammen til ny kommune fra 1. januar 2020. I dette vedlegget gir Kvalsund kommune en beskrivelse av sine helse- og omsorgstjenester. En viktig del av sammenslåingsprosessen blir å planlegge fremtidens helse- og omsorgstjenester i den nye kommunen.

Tjenestene er organisert slik:

Kvalsund sykehjem:

Langtidsopphold i sykehjem er et omfattende pleietilbud til pasienter som har døgkontinuerlig behov for pleie og omsorgstjenester. Det kan være som følge av kronisk sykdom, langvarig funksjonssvikt, aldersdemens og der de øvrige pleie- og omsorgstjenestene ikke er tilstrekkelige i pasientens bolig.

Totalt har sykehjemmet 27,32 hjemler (inklusive kjøkken og renhold 5,74 hjemler)

Kvalsund sykehjem har i 2017 16 sykehjemsplasser. Sykehjemmet er delt inn i 2 avdelinger: (skjermet 6 plasser). I tillegg er det tilknyttet en reab.leilighet.

Pleie- og omsorgsleder har overordnet fag-, personal- og økonomiansvar. Avdelings- sykepleier (100%) har delegert personalansvar og ansvar for daglig drift. Sykehjemmet har felles turnus med Hjemmesykepleien. Det er tilsynslege 1,5 dager i uken.

Kvalsund hjemmetjeneste:

Tjenesten gir et heldøgntilbud i omsorgsboliger og i hjemmene til brukere i hele Kvalsund kommune (med unntak av Kokelv- som har egen tjeneste).

Hjemmesykepleie skal hjelpe personer med særskilte hjelpebehov, slik at de kan bo i egen bolig så lenge som mulig. Den enkelte skal kunne oppleve trygghet, forutsigbarhet og respekt i forhold til tjenestetilbudet.

Pleie- og omsorgsleder har overordnet fag-, personal- og økonomiansvar samt ansvarlig for tildeling/vedtak til brukere. Avdelings- sykepleier (20%) har delegert personalansvar og ansvar for daglig drift. Hjemmesykepleien har felles turnus med Sykehjemmet.

Totalt har tjenesten 8,4 hjemler.

Tjeneste for funksjonshemmede (styrkingstiltak funksjonshemmede sone Kvalsund)

Tjenesten gir tjenester til særskilt ressurskrevende brukere med vedtak.

Tjenesten gir tilbud i hele Kvalsund kommune men er inndelt i sone Kvalsund og sone Kokelv. Pleie- og omsorgsleder har personal- og økonomiansvar. Avdelingsleder Kokelv bo- og omsorgssenter har delegert personalansvar og ansvar for daglig drift i sone Kokelv.

Totalt har sone Kvalsund 4,23 hjemler.

Kokelv Bo- og omsorgssenter:

Tjenesten gir et tilbud til brukere med ulike hjelpebehov (opp til øverste trinn i omsorgstrappen) til dem som bor på senteret og brukere i omsorgsboliger og i hjem.

Kokelv bo- og omsorgssenter (KBO), gir tjenester til utviklingshemmede, samt hjemmebasert omsorg i Kokelv. KBO har 14 plasser fordelt på somatisk- og demensavdeling. KBO er et fleksibelt bygg der tilbudene kan utvikles og en kan gi tjenester til dem som ikke lenger kan klare seg med tjenester i eget hjem

Pleie- og omsorgsleder har overordnet personal- og økonomiansvar. Avdelingsleder (70%) har delegert personalansvar og ansvar for daglig drift. Senteret har felles turnus med Hjemmesykepleien/tjeneste for funksjonshemmede).

Totalt for sone Kokelv (TFF), psykisk helsevern og KBO er det 16,4 hjemler.

Dagaktivitetstilbud

Tjenesten er et tilbud til mennesker som bor hjemme og som kan ha behov for å komme seg ut av en isolert tilværelse hjemme

* Tilbud om aktivisering og rehabilitering

* Tilby avlastning for pårørende

Tilbudet gis til hjemmeboende eldre, psykisk utviklingshemmede, funksjonshemmede og personer med psykiske lidelser m.m. som ikke har alternative tilbud.

Tjenesten har 0,5 hjemmel. Helse- og omsorgssjefen har økonomi- og personalansvar.

Jordmor- og helsesøstertjenesten

Tjenesten skal være et lavterskeltilbud. Gjennom kontakt med alle familier, barn og ungdom skal tjenesten sikre at hele befolkningen får tilbud om vaksiner, helseundersøkelser og informasjon om hvordan forebygge sykdom og skade, og støtte til mestring og positiv utvikling

Tjenesten har 1,0 hjemmel (i tillegg kjøpes jordmortjenester). Helse- og omsorgssjefen har økonomi- og personalansvar.

Barnevernstjenesten

Barnevernets hovedoppgave er å sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid. Barnevernet skal dessuten bidra til trygge oppvekstkår for alle barn og unge.

Tjenesten har 1,5 hjemmel. Helse- og omsorgssjefen har økonomi- og personalansvar.

Barnevernfaglig leder har fagansvar og delegert personalansvar samt ansvar for daglig drift.

Legetjenesten:

Legetjenesten har ansvar for allmennmedisin og samfunnsmedisin i Kvalsund kommune.

Fastlegene ivaretar de allmennmedisinske oppgavene. De samfunnsmedisinske oppgavene utfører kommuneoverlegen.

Tjenesten har 3,45 hjemmel.